

ГЕОМЕТАРСКИ И ГЕОДЕТСКИ ГЛАСНИК

Орган Удружења Геометара и Геодета Краљевине Југославије

Адмирала Гепратова 68

БЕОГРАД

Адмирала Гепратова 68

Уредништво и администрација Гепратова ул. 68	Власник за Гл. управу Милан Мравље нар. посланик. Уредник Александар Костић инжињер	Излази у два месеца једанпут. Поједини број 10 дин.
---	--	--

Извештај Главне управе

Поштована господо,

Главна годишња скупштина у Љубљани одржава дне 19 марта 1933 год. ставила је Главној управи у задатак многа и крупна питања, која дубоко засецају у интересе целокупног геодетског staleжа. Како по питањима налога датих на скупштини, тако и по свим оним питањима, који су се у току ове године јавила, Гл. управа није ни једно питање пренебегла, трудила се је да прилике у струци па и наше опште стање буде тачно приказано, да слика буде што јаснија, те да се до решења, повољнијих по свим питањима дође што пре.

Овим Извештајем трудићемо се да хронолошким редом прикажемо целокупан наш једногодишњи рад.

Организација Удружења. — На дан уједињења нашег Удружења број чланова се је кретао око пет стотина (500). Снага и моћ удружења трошила се је у међусобној борби, ради постигнућа личних и посебних циљева. Удружење као целина никада није могло да дође до правног изражаја. Сваки појединац почео је губити веру у успех Удружења. Од дана уједињења прилике су се измениле. Данас Удружење претставља једну свесну и моћну целину. Број чланова се је скоро дуплирао. Данас наша организација броји преко 900 чланова. Дошло је до организације секција у свим Бановима сем Врбаске, која чини саставни део Секције Дринске бановине и Моравске, где нема довољан број геодетског staleжа за оснивање секције. Жеља Удружења, да се дође до организације секције Приморске бановине, данас је остварена. Према извештају, кога смо имали у моменту спремања овога извештаја,

Секција броји 26 чланова, колико их се је пријавило на први позив одбора у Сплиту.

Док смо у прошлогодишњем извештају са жалошћу констатовали, да још једино секција Приморске бановине није основана, данас смо у стању да је поздравимо, а тиме је у предњем смислу наш мандат дан на конгресу у Београду потпуно и успешно завршен.

Питање праведног решења положаја геодета. — Како ово питање дубоко задира у интересе геодетског staleжа, не само као питање побољшања општег стања геодета, већ питање једног праведног решења с обзиром и на социјални и на друштвени живот.

С тога је Удружење у току ове године посветило специјалну пажњу, како на решавању тако и на прибирању потребних података и доказа, да би се у што скоријем времену ово питање решило и један пут за увек скинуло с дневног реда. *Претставка председника Удружења.*

Претседник Гл. управе Удружења геометара и геодета г. Милан Мравље, народни посланик упутио је Министарству просвете претставку о положају којега по закону о чиновницима заузимају данас геодети у државној служби. У својој документованој претставци г. Мравље тражио је да се геодетима призна ранг факултета, или у крајњем случају неки ранг између средње стручне школе и факултета.

Г. Мравље у својој претставци напомиње, да су геодети били разврстани у I категорију од 1913 год. до 1923. Чиновничким законом од 1923 године изгубили су то право, а призната им је била бенефиција, што су по чл. 7 примали 10% више од чин. са средњошколском наобразбом.

Одговор г. Мин. просвете. — Господине посланиче,

У вези са Вашом претставком од 1 јуна о. г., част ми је извести Вас да се свршеним двогодишњим геодетским одељцима на Техничким високим школама и факултетима не може по § 7 Закона о чиновницима признати ранг факултета, а да нема законске могућности ни да им се призна неки ранг између потпуне средње школе и факултета, т. ј. ранг некаквог непотпуног факултета.

Уредбом по § 7 Закона о чиновницима може се признати факултетски ранг извесној школи тек пошто се прибави повољно мишљење надлежних Факултетских савета. Међутим, такво мишљење о двогодишњим геодетским студијама на Техничким факултетима нису дали савети Техничких факултета у Београду и Загребу. Уосталом, већ прописаном Уредбом о рангу стручних школа према средњој школи и факултетима, није признат факултетски ранг ни једној школи чије студије после положеног више течајног испита трају свега две године, па се ни наредним Уредбама то не може учинити, јер се двогодишње и четворогодишње студије на

истом факултету ни у ком случају не могу по рангу изједначити, па ма како те двогодишње студије биле заокружене и одговарале одређеној сврси. И нижи течаји виших педагошких школа трају две године после положеног учитељског дипломског испита, вишегодишњег одличног службовања у народној школи и одлично положеног практичног учитељског испита, па се ни њима није признао факултетски ранг, већ су наставници грађанских школа са свршеним нижим течајима виших педагошких школа разврстани као и остали чиновници са средњешколском спемом од девете до пете полагајне групе.

Ни по Закону о чиновницима из 1923 године геодети са двогодишњим школовањем на техничким факултетима нису могли бити чиновници I категорије, већ су само могли имати за 10% повећања припадљности II категорије (по чл. 7.). У овом смислу или у смислу повољнијег разврставања звање по полагајним групама могао би се поправити положај геодета са свршеним двогодишњим геодетским одељцима на Техничким факултетима и Високим школама, али се то може учинити само изменом садашњег Закона о чиновницима, а никако Уредбом о рангу стручних школа према средњој школи и факултетима.

Како Закон о чиновницима у погледу ратврставања чиновника зна само Средњу школу и Факултет (§ 7 и 45), а не и за више школе чији би ранг био између средње школе и факултета, то се такав ранг не може утврђивати ни Уредбама које се на основу овога Закона прописују.

Овакав одговор не само што нас није задовољио, већ не одговара стању ствари из следећих разлога:

Закон о чиновницима од 1931 год. у свом чл. 7 тач. 2 каже: „које стручне школе одговарају факултетској - - - ., прописаће Мин. просвете Уредбом, донетом у сагласности са Прет. Мин. савета, по саслушању Факултетског савета, ако је у питању виша стручна школа.“

Према § 257 ст. 1 Закон о чиновницима ограничио је напредовање истих закључно до I степена IV пол. групе.

Финан. закон за год. 1932/33 попунио је ову празнину остављену у Закону о чиновницима.

§ 62 тач. 24 гласи: „чиновници распоређени по струкама по § 45 тач. 2 чин. Закона од 31 марта 1931 год. са факултетском или вишом стручном школом преводе се у IV пол. групу звања распоређена по струкама § 45 тач. 3 чин. Закона, а у вези § 257 тач. 1. чин. Закона. Донесена је Уредба о рангу стручних школа према средњој школи и факултету од 1 маја 1933 год. И ако је извесним школама вишим стручним признат ранг универзитета, са ограничењем напредовања по Закону о чинов. највише до I степена IV пол. групе, дотле се у опште ова школа не помиње, као да не постоји, а камо ли да је њен ранг одређен. Нова Уредба такођер пред-

виђа могућност доношења накнадне Уредбе повремене у смислу § 7 става 2 Закона о чиновницима.

Чл. 7 Уредбе гласи: За домаће школе, које нису обухваћене овом Уредбом, прописале се, по поступку одређеном у § 7 став 2 Закона о чиновницима, накнадне повремене Уредбе, према потреби. Чл. 8 Уредбе гласи: „Ако се извесној школи неможе признати ранг који се тражи, то ће се утврдити решењем Мин. просвете, за сваку такву школу посебно, пошто се посебно прибави мишљење Гл. просветног савета за ниже и средње школе, а надлежног Факултетског савета за високе школе.

Да је ово тумачење тачно цитираћемо једну одлуку Државног савета Кр. Југославије. Одговор на жалбу кол. г. Григића Марка.

„Пошто двогодишњи Геодетски шечај у Загребу, као школа, није предвиђен у Уредби о рангу стручних школа према средњој школи и Факултетима од 1 маја 1933 год. у вези са §-ом 7 став други Закона о чиновницима, што се у конкретном случају има прво посматрајући по чл. 7 најредјом. Уредбе у вези са §-ом 7 став други Закон о чиновницима, па тек после таквог поступка и кад би резултат таквог поступка, био у оном смислу у коме је и уверење Универзитета у Загребу бр. 4921/1932 од 8 новембра 1932 год., онда би се тек могло говорити о праву тужитеља на коришћење бенефиције из тач. 24 § а 62 Финансијског закона за 1932/33 год. Само, пак уверење Универзитета у Загребу бр. 4921/1932 од 8 новембра 1932 год. није меродавно, јер је такво уверење, с обзиром на прописе чл. 7 Уредбе од 1 маја 1933 год. у вези са §-ом 7 став други Закона о чиновницима, издато од ненадлежне власти. Према томе, тужитељ није доказао да има спрему и школу предвиђену у §-у 62 тач. 24 Финансијског закона за 1932/33 годину, па слетствено томе, ни право да се користи бенефицијом тамо означеном.“

Као што се јасно види потребна су повољна мишљења — уверења Техничких факултета, да је то заиста виша стручна школа, а на основу тих уверења да се поведе акција, да се донесе накнадна Уредба, којим ће се геодетима признати ранг више стручне школе, а на основу истог у смислу § 7 тач. 2, у вези са § 45 тач. 3 и § 257 тач. 1 како и предвиђа § 62 тач. 24 фин. Закона за год. 1932/33 да се изврши разветовање.

Паушални систем на новом катастарском премеру. — На скупштини Удружења геометара и геодета у Љубљани дошле су тежње геометара на новом катастарском премеру до свог правог изражаја. Донесена је и резолуција, која се је специјално односила на рад и персонал запослен на новом катастарском премеру.

Овом резолуцијом стављено је у задатак Главној управи, да обавести меродавне факторе о тешком стању и радним условима особља на новом премеру.

Одмах после скупштине поднесена је резолуција донесена на скупштини у виду образложене претставке г. Помоћ. мин. финансија, док је Мин. финансија госп. Др. Ђорђевићу упућена у Рогашку Слатину где се налазио на лечењу.

Поред тога у нашем часопису објављен је целокупни важнији део наших одлука донесених на скупштини у Љубљани.

Након неколико дана госп. Помоћ. министра финансија позвао је секретара Удружења г. Милачића (пошто претседник у том моменту није се налазио у Београду) те је том приликом упознат изближе са одлукама скупштине у Љубљани.

Доцније је претседник главне управе два пута посетио госп. Помоћника по истим питањима.

Тако су сви меродавни фактори у Минист. финансија били до детаља упознати са правим стањем ствари.

Жеља скупштине и оправдани разлози, да се дође до укидања паушалног система није дошла до свог изражаја, док је остали део резолуције колико толико усвојен.

Нарочито је било увиђавности у погледу захтева да се омогући лечење обољеним геометрима, а такође је на задовољство у току ове године персонал повучен са терена на време.

Радно време на терену оправдава се регулисањем правилника, док је кавцеларијско радно време у току ове сезоне сведено на седмочасовно, изузев извесног продужења у неким Секцијама. Неби желели, јер немамо амбицију нити намеру да ово преписујемо у какав свој успех, нити у успех саме скупштине, већ као оправдану увиђавност наших претпостављених, као резултату тачног обавештења, и приказа ствари онакве какве јесу.

Но овиме није питање решено, ми смо меродавним факторима на време скренули пажњу да се правилник не може правилно применити, док се у њему претходно не реше и ова питања :

да се категорија терена унапред одреди, јер је ово битни услов за одређивање минимума;

да се реши питање селидбених трошкова,

да се фиксира број радне снаге и превозних сретстава,

да се регулише и тачно одреди време теренске сезоне и

да се тачно регулише исплата заосталог дела паушала.

Ми се надамо да ће наши претпостављени увидети да је то једини начин за праведно и правилно извођење радова по овом систему.

Оснивање геометарских комора. — На скупштини Удр. геом. и геод. у Љубљани констатовано је, да је немогуће из финансијских разлога образовати коморе по бановинама, па је решено да се ради на организовању једне јединствене коморе, на територији целе државе. У смислу закључака Гл. скупштине, Гл. управа припремила је такав пројекат Уредбе.

Како је данашња пракса у већини, да предлози Закона па и Уредаба долазе од Краљ. владе, то смо с правом очекивали да ће од стране Мин. финансија бити унесен у Фин. закон за год. 1934/35 амандман за оснивање коморе, тим пре што је Гл. управа већ у истоме смислу поднела и три претставке Мин. финансија. Па ипак овај предлог није дошао.

Претседник Гл. управе у заједници са извесним члан Фин. Одбора Н. С., поднели су Ф. одбору Н. С амандман у том смислу. *Образложење Амандмана.*

Готово све Коморе стручних звања, која врше приватну праксу на основу школских квалификација и овлашћења надлежне власти, имају своје законске прописе. Озакоњене су коморе инжињера и архитеката, лекара, адвоката, и сл. Само професија цивилних геометара нема таквих законских норма.

Радови цивилних геометара предвиђени су Законом о катастру земљишта код оснивања катастра. Они су и до сада претежитим делом служили за његово одржавање. Извршиоци комасација земљишта искључиво су цивилни геометри, а технички радови аграрне реформе и других аграрних операција највећим делом поверавају се њима. Важност ове струке је још у толико значајнија, што она ради на питањима, која интересују земљораднике, већину грађана наше државе.

Геометарским коморама одржаваће се дисциплина у свом либералном звању за заштиту части и његових интереса, бригући се легалним путем за интересе својих чланова, Комора ће подупирати и државне потребе.

Надзор над цивилним геометарским коморама спада у ресор господина Министра финансија.

На основу изложенога имамо част умолити Финансијски одбор да изволи у Финансијском закону за 1934/35 унети предложни амандман:

„Овлашћује се г. Министар финансија, да донесе Уредбу о оснивању геометарских комора у Краљевини Југославији. У фин. одб. Н. С. г. Министар финансија изјавио је да не може за ову годину да усвоји ниједан амандман за коморе. Поднесених амандмана било је више, међу којима и амандман о оснивању Занатске коморе, а који је одбио пленум Н. Скупштине, Тако смо за извесно време лишени ове насупрне потребе. Али овиме није престала наша акција, нити ће престати све донде, док се ово питање не реши онако како интереси и државе и целокупног staleжа изискују.

Пројекат предлога Закона о овлашћеним инжењерима.
— Познато је да је од стране инжењерске коморе поднесен г. Мин. грађевина предлог пројекта Закона о овл. инжењерима. Према члану 15 т. 1. имали би инжењери искључиво право радова на катастарски премер, на радове комасације и уређења земљишних заједница у вези са мелиорацијом. Природно је колики револт је изазвао овакав предлог. У току 1933 год. спремљена је образложена и документована пре-

ставка Мин. грађевина. Обраћена је пажња и умољено Мин. финансија за интервенцију. Целокупно питање претресано је у „Гласнику“. Дошло се је у додир са члановима Управе инжињер. комора. Министарство финансија са своје стране одбило је да даје сагласност за овакав текст. Након свега овога Инжењер. комора спремила је други текст пројекта Закона, где је тачка 8 чл. 15 потпуно изостављена.

Тако је ово питање потпуно правилно и дефинитивно решено.

Рад у Меуђнародном Савезу геометара. — Прошло-годишња скупштина ставила је у дужност Главној управи да узме активно учешће у раду наше интернационалне стручне организације. У духу тога мандата и сматрајући да је наше Удружење као једини преставник слободно организованих геометара дужно и струци и нацији да нас репрезентује у иностранству, извршили смо овај задатак у пуној мери.

Подмирена је заостала чланарина, ступили смо у живу преписку са претседништвом и активно смо суделовали на седницама Сталнога одбора федерације у Риму месеца септембра 1933 године. Претпостављамо да су колеге скупштинари читали јасан и исцрпан извештај нашега делегата г. Др. Краља в. сав. М. ф. у „Гласнику“, стога овде изостављамо описивање тога зборована. Ради обимности нисмо могли штампати званични записник римских седница, које су уз обављање редовних послова имале задаћу да припреме, програм и предлоге за светски конгрес геометара који ће се одржати месеца јула о. г. у Лондону. Записник показује да је наше суделовање на седницама Сталнога одбора било доиста активно и похвално оцењено, а као резултат тога поверено је нашем Удружењу да одреди из своје средине известиоца за катастарску комисију конгреса (док у ранијем предлогу нисмо били ни споменути). Спремајући се за ову часну али и тешку улогу Главна управа је у првој овогодишњој свесци „Гласника“ публиковала извештај о досадањему раду Сталне катастарске комисије при федерацији на основу чега ће и наша делегација изградити свој реферат. Колеге ће по овоме једноме делу настојања и рада федерације моћи да упознају смерове делања ове међународне геометарске организације, ако споменемо, да сем о катастру постоје такве акције и на подручју урбанизма, аграрних операција и премера грађевина, а по природи ствари да се нарочита пажња поклања методама премера земљишта, геодетским инструментима, фотограметрији и стручном образовању геометара, о чему ће се већати и доносити одлуке на конгресу.

Удружење геометара и геодета Краљевине Југославије је звао и дужно да заступа нашу струку у иностранству, па се надамо да ће ова Главна скупштина код односне тачке дневнога реда одобрити што смо до сада учинили и дати овлашћење за даљи рад у томе правцу.

Геометарски и геодетски Гласник. — Наш орган, није само стручни, већ и сталешки и друштвени информативни часопис. Главни његов циљ је, да прати савремене геодетске науке и праксе. Данашње наше сталешке прилике су доста тешке, па је природно и логично, што је Гласник добар део својих страница посветио социјалним питањима чланова Удружења, без обзира да ли су у државној или самоуправној служби.

Удружење и Уредништво се је трудило, да у колико је могуће пружи читаоцима Гласника, најновија питања савремене геодетске науке. У току ове године донесени су чланци: „Тип интернационалног катастра“, „Стогодишњица оснивања земљишних књига“, „Раздеоба кутева у базисној мрежи“, „На састанку у Риму“ и т. д.

У току ове године за 60% су нови сарадници међу којима г. г.: Др. Чулиновић, Др. Лујо Ег, Инг. Милошевић и др. Међу младим колегама — геометрима осетила се је такође акција на сарадњи, не само на сталешким, већ и на чисто стручним питањима. Не можемо пропустити прилику, да се не захвалимо сталном сараднику и делегату Удружења на Међународном састанку Савеза — Међународне федерације удружења геометара г. Др. Краљу в. сав. М. ф. на његовој сарадњи и приказима са скупштине, као и излагањима о општем положају нашега сталежа.

У времену када се читав милион триангулише, а више од пола милиона детаљно премери, природно је, што је наш орган увек пратио и највећу пажњу посветио развоју катастра. Дужност нам налаже, да највећи део његових страница посветимо извођењу овом великог и крупног културног задатка. Сарадња у Гласнику свакога дана се повећава, а интересовање је све више. Удружење је успело да га издаје двомесечно и ако је уредник био читавих седам и по месеца ван Београда. Гласник је кроз сво време заступао принцип, да заиста буде орган Удружења, а не појединца, нити пак Главне управе.

Поред свих тешкоћа, пред чисто стручних и сталешких питања, Гласник је пратио све догађаје у друштвеном и државном животу, који имају везе са струком и сталежом у колико је то било могуће.

Оснивање Клуба геодета и културно техничких инжењера у Загребу. — У оквиру Удружења југословенских инжењера и архитектата — Секција Загреб основан је клуб чији је циљ:

Да ради на унапређењу струке и штити сталешке интересе. Клуб је известио са два акта Глав. управу, како о своме циљу тако и о потребној координацији са Удружењем геомет. и геодета, пошто је поље рада истоветно, те има пуно додирних тачака и заједничких проблема, које треба у заједници решавати, па су нам изволели послати следећи предлог:

„Да Удружење формулише своје гледиште и изради нацрт те заједничке акције, па исте образложене достави нашем Клубу.

Да Удружење одреди посебни одбор од три до пет лица, који ће у име Удружења радити по тим питањима, са Управом нашег Клуба“.

Предлажу да се ово изнесе на конгрес.

Главна управа поздравила је оснивање Клуба и извештавала да ће ово питање изнети пред Главну скупштину.

Ми поздрављамо сваку акцију, а специјално акцију која долази од геодет. и културн. техничких инжињера, а која иде за тиме да унапређује геодетску науку, а истовремено да штити сталешке интересе.

Рад и интервенције по осталим питањима. — Да би послови у Удружењу тачно и на време могли бити обављени, решено је да се сваког месеца најмање једанпут одржавају седнице Глав. управе, а поред тога да се закупљене канцелариске просторије задрже, које су услед слабог финансиског стања морале бити отказане за време теренск. сезоне.

Главна управа поднела је засебну образложену претставку по извесним тачкама резолуције, а која се специјално односи на Уредбу број 1.100 о овлашћењу за извођење јавно геодет. геометарских радова те се надамо да ће и за геометре и за геодете као и за инжињере бити дозвољено полагање испита за цивилног геометра односно геодета након три године проведене у пракси.

Затим да се измени и допуни правилник о издавању катастарских радова приватним предузећима, тиме што се такви радови неће уступати предузећима, која немају геометар. квалификације, па макар имали геометра за пословођу.

Ове две тачке резолуције надамо се да ће бити ускоро задовољене.

На интервенцију да се повећа број катастр. особља при финансиским дирекцијама Савске и Дравске бановине одговорено је да нема финан. могућности, а у будуће зависи од буџетске могућности.

Захтеви да се пропише тарифа о минималним наградама за радове цивилних геометара, када врше дужност вештака није могуће пре озакоњења геомет. комора.

По питању запослења геометара, који су остали без посла са радошћу можемо рећи да је веома мали број незапослених геометара данас.

Успех Удружења је у овом погледу потпуно успео, тако да је сваки геометар, који се је у току ове године обратио директно на Удружење добио је запослење.

Ми овом приликом констатујемо да хиперпродукција геодетског сталежа не постоји, напротив постоји само хиперпродукција неквалификованог и самозваног геодетског ста-

лежа, која је данас и у приватној, а специјално у држав. служби процентуално доста велика.

Ми са правом можемо рећи, да, ако би се онемогућио њихов пријем у држав. служби, за све наше стручне силе било би не само места, већ би потражња била огромна.

Још у првој претставци умољено је Министар. финансија да би на време унапредило све оне, који већ неколико година на томе чекају, и поставило за катастарске приправнике све дипломиране геомetre.

Заиста по овоме питању, ако га упоредимо са ранијим годинама можемо бити донекле задовољни.

Објективности ради наводимо да је у току ове године унапређено у четврту положајну групу други степен осам виших секретара, један у IV групу I степен, унапређено је у пету пол. групу 18, у шесту пол. групу 18, у седму 13, у осму 13 а у девету 50, док постављено је за катастар. приправнике 141 од девете пол. групе.

Тако данас имамо веома мали број дипломир. геометара у држав. служби, који нису постављени за катастар. приправнике, изузев наших колегиница, за које се каже да имају предност прво они који су на терену ма да је и за њих обећано у колико буде буџет. могућности.

Дошло је до извесних одликовања која нас радују, не због наших амбиција већ због признања нашега свеснога и напорног рада, рада оправдане увиђавности наших претпостављених. Због тога са задовољством констатујемо да је у току ове године опште напредовање геодетског staleжа сразмерно много боље него раније, а тиме је колико толико, како у материјалном тако и у моралном погледу нешто и учињено.

Нека нам буде дозвољено да се овом приликом захвалимо гос. Мин. саобраћаја, који је у току нашег двогодишњег рада, нашим оправданим жељама увек излазио у сусрет.

Истовремено дужност нам налаже да се нашим претпостављеним захвалимо што су омогућили да се у оваквом импозантном скупу нађемо на нашем плавом Јадрану.

Финансијско стање. — Ово је једно стално и тугаљиво питање. Ни једна секција није у овом погледу одговорила потпуно својим обавезама, према Централној управи. Секције београдска, дунавска, дравска, дринска и савска одговориле су само за 50% од својих обавеза према Гл. управа или 25% од укупних секцијских доходака. Секције вардарске и зетске бановине дале су приближно 100%. Овај проблем задаје доста бриге Гл. управи. Издаци су скоро увек стални и констатни, док приходи никада. У току ове године требало је платити чланарину према интернационалној федерацији. Удр. геометара за три године 1931, 1932 и 1933, редовно финансирати Гласник, шиљати делегата у Рим, испитивати члан. Главне управе на Гл. скупштинама, а онда отпраљати ре-

довно текуће послове. Нередовни приходи доводе више пута Управу у немогућности да одговара својим обавезама и врши своје дужности.

Акција ван удружења. — У току ове године, баш у времену када се је целокупна пажња Удружења имала посветити напретку геодетског сталежа, када многа важна и крупна и економска и социјална па и стручна питања чекају на своје решење, преправила нас је читава хрпа летака од стране извесне господе ван наших редова.

Констатујемо да је оваква појава за жалење. Нечувени је пример, да неко ко није члан удружења, који никаквог учешћа не узима, одједанпут устаје, налази се побуђен да критикује рад Удружења, па не само то већ и рад саме скупштине у Љубљани.

Напомињемо само толико, да је једини успех удружења могућ, ако се забораве лични интереси, и ако се у успеху општег друштва види и лични успех.

Свима вама је познато колико стрпљења, колико добре воље је ова управа уложила, да окупи све геометре и геодете у своје редове.

Довољан Вам је пример, да ова управа ни после две године неуспелог покушаја за организацију секције Приморске бановине није малаксала, и за све време је свим члановима достављала наш стручни часопис.

Не сме се заборавити да је пасивна резистенција најгори начин борбе, да је она штетна исто колико и акција ван Удружења, јер она не доноси никада и ништа добро.

Свака објективна критика је добродошла, јер без добре критике нема доброг рада ни успеха, али оно мора бити добронамерна, а никако злонамерна, она мора бити јасна, отворена, искрена, а несме имати никакав други циљ.

Од наше једнодушности, од наше јединствене и свесне акције може и држава и струка и сталеж имати користи.

Ничим и никаквим разлозима се не може правдати и оправдати штетност акције ван редова Удружења, јер је свакоме место унутра, а не ван, зато вас молимо и апелујемо на вашу савест, па ма која Управа на челу била, да се овакве акције не подузимају.

Рад секција по Бановинама. — Када бацимо летимични поглед на рад Секција по Бановинама, онда са задовољством можемо констатовати, да је био у сваком погледу позитиван, како на сталешким, тако и на социјалним питањима. Већина Секција се је по броју чланова повећана. Београдска са 25%, Загребачка са 50%, Битољска са 80%, Љубљанска са 10% док су остале у стагнацији. И ове године у погледу права и интереса у цивилној геометарској пракси, специјално се истиче секција Загреб, чији рад је у том погледу за похвалу. Њој следи секција Нови Сад. Из Сарајева и Љубљане немамо извештај.

Рад Секција на новом премеру је такође активан и на унутрашњем — друштвеном, као и на социјалном и хуманом пољу,

Успех Геометарске задруге. — Геометарска задруга основана је 1929 године. До данас је у истој зачлањено 360 чланова, где удели износе 300.000.— дин. Фонд за зидање Геометарског дома приближује се суми од 80.000 дин. Фонд за помагање износи близу 12.000 дин. Резервни фонд је 22.000 дин. Улози на штедњу износе 27.000 дин. Донета су правила фонда за помагање. Доносимо ово уз овај извештај, да би се створила права слика наше задружне мисли. У своме извештају Управни одбор задруге каже: „Већина наших чланова стоји у почетку живота и каријере, треба у садашњим тешким приликама мислити на могућност давања помоћи задругарима у изнимним незгодама живота, како би задруга у таквим случајевима могла извршити своју хуману мисију“. Задруга је наша једина самопомоћ и ми апелујемо на све колеге, да шире задружну мисао.

З А К Љ У Ч А К

Предњим извештајем приказан је рад Управе у току ове године, по свим питањима у колико је то било могуће.

Слободни смо учинити извесне напомене, да је наш рад и општи успех доста овисан од општег економског и финансиског стања.

Природно је да би и прилике у нашим редовима, и, општи положај како оних у држ. служби тако и оних у приватној пракси био повољнији, када се не би осећале последице данашње кризе.

За нас је све ово јасно и разумљиво, али има нешто што је заиста могуће па ту напомену чинимо на крају овога извештаја; желимо да будемо тачно схваћени, наше жеље и молбе су скромне, да се нашим оправданим захтевима онолико колико је могуће у границама закона излази у сусрет; да се има увиђавности и добре воље, а да се за наш напорни и тешки рад од кога највећу корист има прво држава, а тек онда сваки појединац даде признање, јер заиста и у скупном успеху и у индивидуалном напору дајемо више од једне струке.

Тиме је наш извештај завршен.

Молимо Главну скупштину, верујући да смо савесно вршили своју дужност, у колико нам је било могуће, да након извештаја благајника, а по саслушању Надзорног одбора изволи извештај примити на знање и Главној управи дати разрешницу.

Секретар,
Дим. Милачић

Претседник,
Милан Мравље

Izvod iz zapisnika

sa godišnje skupštine udruženja geometara i geodeta Kraljevine Jugoslavije održana 25 i 26 marta 1934 god. u svečanoj dvorani Splitske opštine u prisustvu delegata iz svih sekcija.

Skupštinu je otvorio pretsednik sekcije za Primorsku banovinu g. Dobrić a zatim je ustupio pretsedničko mesto pretsedniku udruženja nar. posl. g. Milanu Mravlju, koji je u lepom govoru pozdravio sve prisutne poželevši im uspeh u radu. Po tom je predložio da se sa skupštine uputi pozdravna depeša Nj. V. Kralju sledeće sadržine.

„Njegovom Veličanstvu Kralju Aleksandru Prvom. Udruženje geometara i geodeta Kraljevine Jugoslavije sa svoje glavne godišnje skupštine šalje Vam izraz dubokepodaničke vernosti i odanosti kličući: da živi Nj. V. Kralj, da živi Kraljevski dom.“

Upućene su takođe depeše Ministru Finansija g. Dr. Miloradu Đorđeviću, prvom pomoćniku Min. fin. g. ing. Stanoju Nedeljkoviću i g. Dr. Zvonimiru Kralju.

Skupštinu su pozdravili depešama počasni pretsednik udruženja g. đeneral St. Bošković, g. Dr. Zvon. Kralj. i klub Geodetsko-kulturnih inženjera iz Zagreba.

Zatim su skupštinu pozdravili lično izaslanik gospodina Bana primorske banovine i gradonačelnik grada Splita g. Kargotić poželevši uspeh u radu i da se delegati vrata svojim domovima sa najlepšim utiscima.

Pretsednik g. Mravlje prelazi na dnevni red i biraju se: za sekretara skupštine g. g. Bozidar Panić i Živojin Šandorović; za overače zapisnika g. g. Milovan Milovanović, Bogdan Bogdanović i Luka Petrović i za verifikacioni odbor g. g. Martinić, Tančica, Vasiljević, D. Popović, Matulović, R. Nikolić i Miladinović.

Za vreme rada verifikacionog odbora sekretar glavne uprave g. Milačić čita izveštaj o radu uprave u prošloj godini i blagajnik g. Ar. Popović podnosi izveštaj o stanju blagajne (oba izveštaja su štampana odvojeno i u celosti u ovom broju).

Potom je g. Vuletić podneo izveštaj nadzornog odbora i predložio da se svi izveštaji uprave prime.

Po izveštajima otvara se kratka diskusija i reč dobija:

G. *Vuković*, koji kritikuje izveštaj i pita zašto nije sekretar dao podrobnija objašnjenja o odgovoru g. Ministra finansija o ukidanju paušala.

G. *Mravlje* odgovara da se postupilo kako se najbolje moglo nadaju se uspehu, jer se kod g. pomoćnika Ministra pokazala

dobra volja i podvlači da se uprava stara da svima članovima bude što bolje.

G. *Vuković* traži da se teren ove godine kategoriše.

G. *Vrtelj* pita šta je preduzela uprava po Ljubllanskoj rezoluciji a naročito u pogledu poboljšanja stanja činovnika kod finansijskih direkcija.

G. *Mravlje* odgovara da po tim pitanjima još nisu dobili odgovor od nadležnih i ako je apel upućen G. Ministru još pre godinu dana.

Zatim konstatuje da je lista govornika iscrpljenja i pita skupštinu da li se daje upravi razrešnica — što skupština jednoglasno usvaja.

Prelazi se na utvrđivanje budžeta za iduću godinu o čemu daje obaveštenje g. Ar. Popović tvrdeći da će budžet u idućoj godini biti u ravnoteži.

G. *Vuković* izjavljuje da su rashodi veliki i traži da se obrazuje komisija koja će kontrolisati nadzorni odbor.

Ovaj se predlog s negodovanjem odbija.

Zatim se čitaju liste upravnog odbora u pojedinim sekcijama što sve skupština jednoglasno usvaja — pa se prelazi na izbor stalnog delegata za međunarodnu federaciju u Londonu.

G. *Vujičić* govori o značaju kongresa u Londonu i predlaže da bi trebalo poslati i više delegata naročito stručnjaka.

G. *Vrtelj* predlaže takođe da se pošalje više delegata a finansiranje njihovog puta bi se omogućilo ako bi svaki član udruženja platio po 20—50 din.

G. *Vuletić* kaže da je predlog g. Vrtelja zgodan ali neostvarljiv, jer se i članarina teško plaća.

G. A. *Minić* slaže se sa g. Vuletićem.

G. *Dalipanić* se slaže sa predlogom g. Vrtelja i predlaže, da se za stalnog delegata izabere g. Dr. Zvonimir Kralj.

G. A. *Kostić* iznosi svoje mišljenje, da s obzirom na teško finansijsko stanje u udruženju ne bi trebalo slati delegata, jer zato treba mnogo novaca. U toliko pre što na kongresu neće biti zastupljene dve države, u kojoj se danas geodezija najviše obrađuje i što na kongresu imaju da se raspravljaju pitanja, koja su kod nas raščišćena. Pitanje „šta je geometar“ to je za nas svršena stvar a govoriti o unifikaciji katastarskih zakonodavstava smatra da je deplasirano, kad je skoro u svima zastupljenim zemljama katastar već izvršen. Najbolji primer da se već godinama

rešava pitanje mnogo prostijeg karaktera — unifikacije topografskih znakova pa to još do danas nije rešeno.

Ali ipak, ako uprava smatra da ima novaca, nema ništa protiv da se pošalje delegat.

G. *Milačić* u kratkom govoru osuđuje predlog g. Kostića i čudi se da je mogao jedan takav predlog da da. Smatra da bi bilo žalosno da ne budemo zastupljeni, jer nije u pitanju samo struka već i nacija i kaže da novaca ima, jer su 900 članova u stanju da pošalju delegata.

Govori kako nas je g. Dr. Zv. Kraj dostojno reprezentovao u Rimu pa se nada da će to i ove godine učiniti i po povratku podneti iscrpan izveštaj. Na kraju kaže da nema ništa protiv da se pošalju i više delegata ali o svom trošku.

G. *Panić* pobija tvrđenje g. Milačića da ima novaca, jer u kasi nema ni dinara što je najbolji dokaz da se morala učiniti pozajmica u Zadruzi za delegate za ovaj kongres.

G. *Leković* smatra da treba da digne svoj glas i osudi Glavnu upravu što je jednodušno primila osnivanje kluba kulturno-geodetskih inženjera.

G. *Vujičić* kaže da stoji u kontaktu sa onima, koji su osnovali taj klub i daje kratko objašnjenje o njegovom cilju i smatra da ne treba neprijateljski shvatiti osnivanje toga kluba, već ih pustiti da rade.

U ovoj diskusiji učestvuju dalje g. g. Mravlje, Leković, Sijerčić, Vujičić, Jerko pa je pretседnik g. Mravlje prekida i stavlja predlog g. Dalipatića na glasanje — što se usvaja sa napomenom g. Vujičića.

G. *Čubranić* govori o svrsi i cilju kluba kult. — geod. inženjera i kaže da mu je cilj da radi u koliko je moguće u što većoj koordinaciji sa geodetskom strukom i veli da ovaj klub nema nikakvu nameru da smeta ovom udruženju.

G. *Mravlje*: Mi ćemo se boriti ako ovaj klub bude pokušao nešto novo.

Po tom se prelazi na izveštaj verifikacionog odbora oko čega nastupa druga i žučna diskusija povodom izbora beogradskih delegata u kojoj učestvuju g. g. Martinić, Tančić, Kostić, Minić, Bodiroga, Medenica, Vuković, Ar. Popović, Milačić, Panić, Milovanović, Ivon i najzad se na predlog g. Mravlja jednoglasno usvaja izveštaj verifikacionog odbora.

Potom g. *Vujičić* govori o civilnoj geometarskoj praksi i iznosi stanje civilnih geometara kako je bilo nekada i kako je

danas. Govori o teškoćama na koje nailaze danas civilni geometri i o šefovima katastarskih uprava, koji neshvatajući pravilno svoju dužnost mnogo otežavaju rad civilnih geometara. Podnosi dokumentovane primere i upućuje apel svima kolegama i Glavnoj upravi da se tome zlu stane na put.

G. Martinić čita u ime civilnih geometara iz Novog Sada pismeni referat u kome između ostalog kaže da se pojavljuju žalosni slučajevi od strane Min. finansija i radi ilustracije navodi primer. Na kraju apelira na Glavnu upravu kao i na sve kolege da ga na tome pomognu da se civilni geometri uzmu u zaštitu od strane državnih vlasti. Govori o nepravednom maksimiranju cena kod agrarnih operacija i o omedavanju kamenim ili betonskim belegama, za koje tvrdi da se mogu zameniti jakim drvenim koljem.

G. Ivon. Smatram za svoju dužnost da sve primedbe stavim na svoje mesto. Govoriću o delokrugu moga rada i tvrdim, da gde god se doznalo o nekom prestupu da se odmah najenergičnije postupalo i da se danas sve to postepeno prečišćava. Svi državni geometri vrše savesno svoju dužnost a jedino možda preteravaju u primenjivanju pravilnika, što je samo za preporuku mada se moraju imati u vidu mnoge okolnosti. Što se tiče privatnih geometara njihova je krivica što ne prijavljuju one slučajeve za koje znaju.

G. Vujičić odgovara, da nije mislio da generalizuje već se samo ograničio na konkretne slučajeve, koji nemaju prijavni karakter, već samo da posluži kao apel da se to ne čini i moli da se to ne shvati pogrešno.

U daljoj diskusiji učestvuju g. g. Matulović, Terzić, Klajn te predsednik prekida sednicu i zakazuje za sutradan u 8 časova.

Nastavak skupštine 26-III-934.

G. Martinić napominje da sva mesta u Odeljenju nisu popunjena stručnjacima i navodi primer u Novom Sadu gde je agronom šef.

G. Švarić čita rezoluciju Zagrebačke sekcije, koja se prima i glasi:

Pošto je većina civilnih geometara u Zagrebačkoj i Novosadskoj sekciji, to Glavna skupština ovlašćuje zagrebačku sekciju, da u sporazumu sa novosadskom sekcijom podnese pretstavku preko Glavne uprave Udruženja katastarskom odjeljenju pri Ministarstvu finansija i ostalim vlastima za sva pitanja, koja se

odnose na zaštitu interesa civilnih geometara i geodeta, a naročito u pitanjima: neloyalne konkurencije, inkompatibilnosti rada nekih činovnika katastarskih uprava i slobodne pogodbe kod preuzimanja većih radova. Isto tako i u pitanju popunjavanja upražnjenih mjesta kod katastarskih odsjeka pri finansijskim direkcijama jedino sa osobama, koje uz životno iskustvo imaju potpunu stručnu geodetsku kvalifikaciju.

Glavna je skupština uvjeren, da će odjelenje katastra i državnih dobara pri Ministarstvu finansija, kao vrhovna nadzorna vlast za geodetske radove u našoj državi svakom zgodom, gdje se prilika pruži, u punoj mjeri uzeti u zaštitu i interese osoba, koje imaju ovlaštenje za vršenje civilne geometarsko-geodetske prakse.

Pošto su ovo sve pitanja hitne prirode, to se stavlja u dužnost Glavnoj upravi, da ishodi njihovo povoljno riješenje u najkraće vrijeme.

Potom se prelazi na eventualije i g. Mravlje moli svakog govornika da bude kratak, tačan, objektiv i da svoj govor dokumentuje.

G. *Drakulić V.* u ime Odeljka iz Vladimircima čita izveštaj u kome konstatuje, da se povodom glavnog pitanja, koje interesuje članove novog premera, t. j. paušala zastalo i zaspalo i ako dvogodišnja praksa iz paušala pruža ogroman materijal za borbu protiv njega.

Osuduje oštro one, koji u trci za novcem rade više nego što normalno mogu i na štetu svoga zdravlja i tvrdi da su njihovi radovi prave karikature. Smatra da su za ovo krivi mali procenat propuštenih kroz školu ili kurs i da zbog tih strada većina.

Traži da se sa geometrima postupa kao sa činovnicima.

G. *VI. Đurić* govori u svom opširnom referatu u glavnom o samoj unutrašnjoj organizaciji udruženja i stvaranju potrebne svesti i ljubavi svakog člana prema celini, konstatujući da zbog nedostataka ovih elemenata udruženje nije postiglo za deset godina kakav uspeh.

Govori o našem stanju kancelarija i uslova za život geometara u Vladimircima, što je Odeljak ilustrovao izlažući kongresu nekoliko fotografija o samoj kancelariji i pojednim stanicama — tvrdeći da se to loše stanje moglo izbeći da su merodavni hteli da premesti seksiju u Šabac, koja je udaljena samo 18 km gde bi uslovi za život geometara bili nesravnjivo povoljniji.

Na kraju g. Đurić u ime Odeljka traži od Glavne uprave:

1.) Celishodno i u potpunosti izgrađivati i ekstimovati člana pojedinca, na način koji uprava nađe najzgodnijim.

2.) Organisosovati Odeljke, dajući im pravac i smer. Voditi računa o radu istih, pa prema prilikama pohvaljivati ili osuđivati. Organizovati i spremati predavanja na sastancima Odeljaka. Od istih primati izveštaje i referate.

3.) U administrativnim pitanjima dati odeljcima samostalnjii karakter.

4.) Veza između sviju instancija da bude neprekidna preko cele godine.

5.) Da se u pravilima odredi broj sastanaka pojedinih Odeljaka najmanje jednom mesečno za vreme terenske kampanje, preko zime dva puta.

6.) Da Gl. uprava postupa prema svima rezolucijama sa prošlih skupština i sastanaka i da iste provede u stvarnost.

7.) Da se pri geom. zadruzi osnuje fond za potpomaganje onih drž. službenika i članova u Zadruzi koji u izvanrednim prilikama otpusta ili redukcije) izgube službu.

8.) Da se glasnik po sadržaju proširi i u isti da ulazi u mesecu aprilu razmeštaj pojedinaca na terenske radove. (Ime, prezime, Opština i srez).

9.) Da se isplaćuje putne i seob. troškovi ili beogr. dodatak onim služb. kojima to po zakonu pripada.

G. St. Nikolić, takođe u ime Odeljka iz Vladimircima i u vezi sa izloženim fotografijama iznosi stanje geometara u Vladimircima. Govori o neurednom isplaćivanju fiturantskih dnevnica i o duplom naplaćivanju drž. stvari i kritikuje šefa sr. sekcije.

G. A. Minić čita referat u ime Odeljka iz Valjeva koji u glavnom sadrži sledeće:

1) Od svoga osnivanja, pa sve do danas sva naša udruženja — sve naše uprave koliko god ih je bilo nisu imale nikakvog vidnijeg uspeha;

Za sve ovo nisu krive uprave, već sami mi, u mesto da se udružimo i da udruženi zajednički pregnemo na rad, mi se cepamo, mrzimo i svađamo, i razumljivo je da se na ovakav način ne može postići nikakav uspeh. Jedan od prvih i najveći neuspeh je taj što ni do danas nismo uspeli da se donese Zakon o obrazovanju geometarskih komora.

2) Iz dana u dan položaj geometara na novom premeru pogoršava se a u poslednje vreme je postao neizdržljiv a kao dokaz navodimo:

- a) Donošenjem pravilnika paušala.
- b) Ukidanjem naknade putnih i selidbenih troškova.
- c) Produženje kanc. radnog vremena svake godine.
- d) Naplaćivanje terenskih stvari koje više nisu za upotrebu.
- e) Sređivanje i predaja elaborata u van kancelarisko vreme.
- f) Nepridržavanje pravilnika o paušalu u pogledu trajanja terenske sezone od $7\frac{1}{2}$ meseca pošto pojedine grupe rade do meseca februara.

g) Svakidašnja kažnjavanja i za najmanju sitnicu.

G. *Bodiroga* u ime Odeljka u Loznici govori takođe o paušalnom sistemu i zadržava se duže na iznošenju postupaka šefa sr. sekcije, tvrdeći da ti postupci unižavaju ugled geometara i samu struku.

Oko govora Bodiroge nastupa diskusija u kojoj učestvuju g. g. *Mravlje* i *Dalipagić*.

G. *Gajić* traži da se paušal ukine.

G. *Čubranić* smatra da je paušal dobar ali se ne primenjuje pravilno u praksi.

G. *Perčić* dokazuje da paušal nije osnovan na zakonu i govori da treba jedanput rešiti pitanje starešinstva t. j. ko može biti šef a ko ne može.

G. *Leković* je mišljenja da se paušal ne može ukinuti već ga treba preurediti time da se isplaćuje 90% a onih 10% kad budu radovi gotovi.

G. *D. Popović* u ime sekcije iz Peći izlaže gledište te sekcije, koje je sadržano n sledećim tačkama:

1) Da nam se prema uredbi 84600 priznaju selidbeni troškovi. Podejstvovati kod Odeljenja katastra, da ono naredi šefovima sekcija da oni primaju i upućuju na nadležno mesto prema uredbi napisane račune.

2) Da se podejstvuje kod Odeljenja katastra da terenska sezona traje kako je pravilnikom predviđeno t.j. od 1 aprila do 15 novembra. Jer se dosada pokazalo, da zadržavanje preko 15 novembra, pored toga što fizički upropašćava geometre ide i na štetu državnog posla i na našu ličnu.

3) Da se obavestimo prilikom prestanka terenske sezone, gde će se raditi preko zime. Jer inače smo u neizvesnosti, najviše zbog traženja stanova.

4) Da se grupe šalju na det. premer, tamo gde postoji sračunata trigonom. mreža.

5) Da se podejstvuje da se geometri preko zime, ne smeštaju po selima, gde nema niti pogodnih zgrada za kancelarije, niti za stanovanje. Već da se komisijski utvrdi dali mesto može dati pristojne uslove. Jer uslovi pod kojima mi živimo u Istoku su više nego mizerni.

6) Radno vreme, može se reći, pravilnikom je regulisano. Ali to se ne poštuje. Zahtevati da se radno vreme preko zimske sezone ne sme povećavati. Sem u slučaju ako se radovi izrađeni preko letnje sezone za vreme od $7\frac{1}{2}$ meseci ne mogu završiti u roku od $4\frac{1}{2}$ meseca. I to raspored, da bude onakav kakav može čovek da izdrži.

7) Dodejstvovati da se državne stvari prenose o trošku državnom, kao i da se o ekspedovanju istih nadležnih postaraju, a ne da ih državni činovnici lično prenose.

8) Obračunavanje 40% da se vrši prema pravilniku a 60% da nam se redovno po platnom spisku isplaćuje hitno podejstvovati da nam se 60% procenata za april po platnom spisku za taj mesec isplati.

9) Da nam se originalni raspisi Odeljenja katastra daju na potpis i na vreme, a ne izvodi, ili ko zna što samo sa pozivom na broj Odeljenja, od strane šefa sekcije.

10) Podejstvovati da se što tačnije u Odeljenju utvrdi šta se i koliko može završiti u jednoj sezoni. A ne, da pri kraju sezone se pokaže, da se izvestan deo mora po zimi u decembru i januaru završavati, što ide na štetu državnu, štetu našeg zdravlja i našu ličnu materijalnu, a osim toga kvalifikujemo se kao saboteri.

11) Da se geometrima, kad podnesu opravdana dokumenta, da iz zdravstvenih razloga ne mogu podnositi izvesna mesta, izade u susret i premeste u njima pogodnija mesta.

12) Podejstvovati da dobijanje mesta po Upravama prvenstveno se daje starijim i oženjenim geometrima.

13) podejstvovati kop Odeljenja katastra, da ono naredi šefovima sekcija, da molbe za godišnji odmor uredno i na vreme se šalju na odobrenje, kako bi mogli iskoristiti zakonski godišnji odmor, jer ako je taj odmor i jednom državnom činovniku potreban, potreban je geometrima, na novom premeru, jer oni više rade za 50% najmanje od ostalih državnih činovnika.

14) U decembru mesecu 1933 god. došla je depeša br. 45982 iz Odeljenja katastra, koju je potpisao g. Dr. Zvonimir Kralj. Depeša je ove sadržine: Da se grupe zadrže na terenu ako mogu postizavati 60% . Da se g. Dr. Kralj zamoli iz kakvih je razloga

poslao takvu depešu, kada mu je predočeno da rad nedozvoljavaju elementarne nepogode. A raditi po takvom vremenu katastrofalno utiče na naše zdravlje, očigledno na štetu i napredak državnih poslova, kao i na našu materijalnu. (A još mi se zadržavamo u doba kada treba da idemo na godišnji odmor.) Jer zašto se zadržavamo na terenu da bi postizavali 60%, kada se u kancelariji u tim danima može postizavati 100%. A s proleća u aprilu mesecu kada su lepi dani radimo u kancelariji.

Pored toga čita jedno naređenje šefa sr. sek. za koje smatra da je nezakonito.

G. *Panić* govori o dobroj strani paušala i kaže da bi bio dobar kada bi se njegova isplata povećala na 90%.

Njegov nedostatak leži u tome što se njegovo izvidenje poverava (u većim slučajevima) nestručnim sreskim šefovima, koji ga ne razumeju. Takođe smatra da treba za šefove postavljati spremne geometre.

G. ca *J. Čakširljević* zahteva od uprave da se povepe računa o postavljanju i razvrstavanju koleginica.

U daljoj diskusiji oko paušala učestvuju g. g. Minić, Gajić, Vuković, Fasalov, Miladinović, Kostić, Panić, Minić, Drakulić, M. Jovanović i Mravlje i odlučuje se da sve sekcije podnesu svoje pretstavke Glavnoj upravi u roku od mesec dana na osnovu kojih će Gl. uprava dalje delati.

Nije usvojen predlog g. Kostića da uprava beogradske sekcije sama dela u smislu izloženih želja na skupštini beogradske sekcije — već je odlučeno da po tome radi Gl. uprava.

G. *Čampara* govori o radu nestručnih lica i iznosi neke primere na šta reagiraju g. g. Dobrić i Ivon.

G. *Bogdanović* predlaže da se i ove godine ponova usvoji rezolucija iz Ljubljane na šta g. Mravlje odgovara da to nije potrebno i da je ovaj način bolji.

G. *Vujičić* da je ustanovljen u Zagrebu jedan oddor koji sprema zakonski projekat o komasaciji za celu državu i smatra da i naše udruženje treba da dâ svoje mišljenje.

G. *Martinić* govori o razvrstavanju geodeta.

G. *Vrtelj* u ime Ljubljanske sekcije traži:

1) Da se u katastarskim upravama ponovo uvedu akordni radovi.

2) Da raspored zemljarine ne vrše više katastarske uprave već da se to preda poreskim upravama.

3) Da geodeti iz svih sekcija pokrenu zajedničku akciju o određivanju njihovog ranga s obzirom na njihovu fakultetsku spremu.

4) Da se sve katastarske uprave poglavito u Dravskoj banovini opreme svim potrebnim novim instrumentima i priborom za merenje.

5) Da se Glavna uprava obrati svima Kralj. banskim upravama da ove na svojim područjima otvore što više mesta za činovničke pripravnike za geodete i geometre.

6) Na njihov predlog podneo g. Švarić sledeću rezoluciju, koju je kongres primio:

Stavlja se u dužnost Glavnoj upravi, da izradi kod katast. odeljenja Ministarstva finansija, da izda odredbu po kojoj svi inženjeri geodeti i geometri, koji su u službi kod bilo koje državne i samoupravne vlasti, a bave se geodetsko-geometarskim poslovima moraju u istom roku i kod istog ispitnog povjerenstva položiti *državni stručni ispit* kao i inženjeri, geodeti i geometri u službi kod imenovanog Ministarstva finansija.

Bez takvog ispita ne mogu u službi napredovati, a uz te uvjete mogu dobiti nakon 15 god. službovanja ovlaštenje za civ. geomet. praksu bez posebnog ispita za civ. geometre, analogno kako to imaju i drž. geometri.

G. *Matulović* govori o Glasniku i u ime Zagrebačke sekcije govori da časopis treba da bude ogledalo celog geometarskog staleža i da se ovoliki posao ne može svaliti na jednog čoveka već da se izabere redakcioni odbor, koji će na tome saradivati.

G. *Milačić* govori da Glasnik ranije nije smeo davati ni kome u ruke, jer su postojale dve struje.

G. *Martinić* predlaže saradnju profesora.

G. *Grđić* predlaže da se iz svake banovine uzme po jedan saradnik.

G. *Bidlo* predlaže za Dravsku banovinu g. g. prof. Frosta, ing. Čarnaču i ing. Novaka.

G. *Martinić* predlaže za Dunavsku banovinu g. ing. Prohasku.

Predloženi su za sekciju „Beograd“ g. ing. Kostića, za sekciju „Zagreb“ g. prof. Stj. Horvata, a za sekciju „Sarajevo“ g. Šmita i za Vardarsku banovinu g. Dalipagića.

Zatim se usvaja ostavka na članstvo u upravi g-đe Zore Vasiljević-Rudl i na njeno mesto se bira g. Bogdan Bogdanović a nije se uvažila ostavka g. Brinška.

Usvojen je predlog g. Martinića da se iduća skupština održi u Zagrebu, pa je predsednik g. Mravlje zaključio skupštinu i pozeleo svima srećan put.

Primedba. U originalnom zapisniku ima dosta izostavljenih pasusa iz izlaganja pojedinih govornika. Tako je izostavljen u nepotpunosti primljeni predlog g. Jemrića iz Zagreba, da glavni redaktor Glasnika bude izaslanik za redakcioni odbor one sekcije u kojoj Glasnik izlazi.

И з в е ш т а ј

„Са годишње скупштине удружења „Геометара и Геодета Краљевине Југославије“ секција Београд, одржане 11. 2. 1934 у просторијама Сред. Техн. Школе у Београду.

Скупштину је отворио председник београдске секције г. Лековић Владимир са поздравним говором, у коме је изнео жеље за успешан и плодан рад скупштине, и изразио задовољство што су колеге исту у великом броју посетиле. У кратким цртама изнео је прошлогодишњи рад и изјавио, да је управа секције уложила доста труда око организације одељака, и спречавања раздора међу колегама на новоме премеру.

Након тога, прочитани су телеграми упућени Њ. Вел. Краљу, Министру Фин. г. Др. Ђорђевићу, и његовом првome помоћнику Ing. Станоју Недељковићу, што је скупштина аплаузима одобрила.

Предложени су за овераче записника Мијушковић Драго и Миловановић Милован па се прешло на другу тачку дневнога реда: „извештај о раду у прошлој години којег је прочитао г. Шчеповић Ђорђе. и у коме је поред осталог, нарочито подвукао да је Управа највећу пажњу сконцетрисала око организације свих одељака у чему је потпуно успела.

По прочитаном извештају председник секције предлаже двојицу колега за вођење скупштинскога записника и то г. Дилберовића Асима и Томића Мирка а потом се бира верификациони одбор у коме су ушли: г. г. Поповић Арсеније, Николић Радован, Вуковић Деспот, Поповић Аспарух и Радић Лука.

Прелази се на извештај благајника који подноси г. Поповић Арсеније а потом Ђинић Мурадиф подноси извештај надзорног одбора, да се фактично стање благајне не може утврдити, јер нема свих података нити пак времена које би му дали могућности да то утврди.

Након ових извештаја настаје жива дискусија и међу собна објашњавања (по извештају управе) у којој су учествовали: Милеуснић, Лековић, Гризогоно, Потовић, Панић и Ing. Костић, Милачић, Бодирога, Сјерчић, Вуковић, Драгулић, Чабакова, Минић и др.

У току дискусије скупштину је посетио госп. Стеван Бошковић начелник Војногеографског Института кога скупштина бурно поздравља нашта се г. Бошковић срдечно захваљује, желећи успешан и плодан рад. После дуже дискусије скупштина је примила извештај управног и надзорног одбора, па је верификациони одбор дао свој извештај констатујући, да има 457 пуноважних гласача. По поднесеном извештају од стране верификационог одбора председавајући предлаже избор нове Управе.

Крстић Добривоје предлаже листу у којој је претседник Ing. Александар Костић, а Поповић Арсеније предлаже своју листу у којој је претседник Г. Владимир Лековић геометар.

Поводом ових предлога наступила је дужа дискусија и како је време одмакло а дискусија је постајала све жустрија, то је претседавајући г. Лековић прекинуо седницу, које је настављена по подне када је изјавио :

Прекинуо сам седницу ради стишавања страсти и духова. Молим вас да примите компромисну листу, коју смо предложили г. Костић и ја: Овај предлог је скупштина одобрила бурним аплаузом, те г. Лековић констатује одобравање и позива нови одбор да заузме своја места, те претседничко место заузима г. Костић. На компромисној листи изабрана су следећа лица.

Претседник: Ing. Костић, потпретседник Лековић, први секретар Фалатов други секретар Штајнер Винко, благајник Чабакова, књижничар Панић.

Управни одбор: Перчић, Асурђић, Крушевац, Живковић, Пајер и Сјерчић.

Заступници при главној управи: Костић и Чабакова.

Надзорни одбор: Јагер Лука, Радусиновић и Лимић.

Костић заузев претседничко место изјављује: Најпре да захвалим г. Лековићу што је успео да реши питање споразума. Поздравља све присутне и упућује апел да сви сложено приступе раду и моли да у даљној дискусији говорници буду кратки и да се сви мирно касније разиђу, под лозинком да је постигнут душевни споразум и да приступимо заједничком раду.

Дискусија се делимично наставља у којој учествују: Шукковић, Богдановић, Лековић и Костић, и прелази се на избор делегата за главну годишњу скупштину у Солиту. Делегати се бирају по одељцима на предлог њихових претставника и након подуже расправе изабрати су сви делегати. По избору делегата прешло се на седму тачку дневнога реда — питања и предлози. У овој тачки делегати одељака: Дракулић, Минић, Топчагић, Трхуљ, и Сјерчић прочитали су своје реферате у којима су опширно говорили о тешком стању геометара на новом премеру као и о неправилној примени паушала и његовим недостатцима. Тражили су да се њиховим образложеним захтевима изађу у сусрет и да се ставе у ред као и сви други државни чиновници. По прочитаним рефератима развила се је жива дискусија у којој су учествовали: Пајер, Марковић, Костић, Перчић, Милачић, Минић, Вуковић и Асурђић.

Као допуну на све реферате дао је колега Панић, који је у кратким цртама изнео слабе стране паушала као и његову неправилну примену и упућује апел Управи да се исте празнине попуне, а паушал правилно примени у пракси. Претседник београдске секције констатује да је листа говорника исцрпљена и да се нико више нејавља за реч, те упучује поздрав свима и жели им срећан пут. Закључује седницу у 18 часова 11 фебруара 1934 год. у Београду.

Извештај управнога одбора

О раду и стању „Задруге геометара за штедњу и кредит“ с. о. ј.
Београд — Земун у пословној 1933 год.

Четврта пословна година Задруга показује готово једнако повећање њезинога деловања, какво је било и у претходној години. Према томе се налазимо у стадију лаганог напредовања и развоја. Премда се је зачланио знатно већи број задругара него ранијих година, пословни ефекат показаће се

тек у будуће, јер је већина уписа уследила тек пред крај пословне године. Исто тако лепа појава, да геометри сматрају Задругу својом институцијом, што јој шаљу прилоге за фондове од чисте добити геометарских забава, имаће ефекта тек у новој пословној години. С тога по билансу 1933 године, она је свршила скромним, нормалним напретком, какав су нам показали и ранији биланси, док по истакнутим појавама можемо закључивати на знатније и јаче напредовање Задруге.

Ч л а н о в и

На дан прошлогодишње скупштине имали смо 225 задругара. Од тога времена па до 1 марта 1934 уписали су се у задругу 139 нових чланова. Брисано је због неплаћања удела 11 чланова. Иступио није ниједан. Према томе пораст износи 128 члана, тако да данас бројимо 353 задругара.

Ове чланове добили смо у главном заузимањем појединих агилних задругара, већином шефова Среских катастарских секција, којима у име задружне мисли изричемо благодарност, што ће, уверени смо, прихватити и главна скупштина. Истичемо да је знатан број старих задругара уписао даље уделе.

У д е л и

Главница задруге — члански удели — износи Дин. 292.141. док је по претходном билансу била Дин. 221.663.—, према томе повећање за Дин. 70.508.— (прошлогодишње повећање Дин. 58.680.—).

Како смо у почетку извештаја нагласили износ уплаћених удела није у сразмери са бројем ивоуписаних чланова, а то из разлога, што су нови уписи настали тек при крају пословне године.

Кад би се узадружили сви геометри наше Краљевине (око 1500) са бар 6 уделе и исти уплатили, наша би се главница ближила трима милионима. Према томе имамо данас једва једну десетину онога, што би се могло и морало оживотворити. Ово наводимо за оцену могућности до којих се граница може Задруга развијати.

Ф о н д о в и

1 (Резервни фонд износи Дин, 20.721.— (у билансу означеној суми од Дин. 18 421.— треба додати износу уписнине од Дин. 2.300.—). Пошто је у прошлој години резервни фонд имао Дин. 16.329.— повећање је Дин. 4.392.— Издатака није било.

2) Фонд за подизање Геометарскога дома износи 67 898. У прошлом билансу имао је Дин. 55.072,—; према томе повећање износи Дин. 12.826.— Издатака из овога фонда није било.

3) Фонд за помкање износи Дин. 6.240,24. У прошлом билансу имао је Дин. 4.494,57; према томе је повећан за Дин. 1.745,67. Издано је Дин. 600.— у случају смрти једнога задругара.

Са каматама, које ће ова скупштина одобрити фондovima, укупни износ фондова ближи се суми од сто хиљада динара, а са деловима чисте добити сигурно ће та сума бити прекорачена.

Управни одбор замолиће скупштину предложивши јој код основне тачке дневног реда. Првила фонда за помагање на одобрење, да се нарочито позабави питањима тога фонда. Премда већина наших чланова стоји на почетку живота и каријере, треба у садањим тешким временима мислити на могућност давања помоћи задругарима у изнимним незгодама живота, како би Задруга у таквим случајевима могла извршити своју хуману мисију.

У л о з и

По уложним књижицама примљено је у току целе пословне године на штедњу Дин. 5 178,40, а враћено Дин. 1000. тако да су улози на крају године износили само Дин. 4.178,40. Овде морамо констатовати мањак спрам претходне године, јер је тамо салдо улога био Дин. 6.795,10. Као утешну појаву можемо навести ипак да је за првих два месеца нове пословне године уложено на штедњу Дин. 20.000.—

З а ј м о в и

По меничним зајмовима издато је у пословној 1933 години Дин. 416.661,41 а враћено Дин. 64.406,41 тако да је крајем године потраживање износило Дин. 352.255.—

По привременим признаницама издато је Дин. 22.514.— а враћено Дин. 8960.— тако да је потраживање износило Дин. 13.554.—

Чувајући своју ликвидност задруга се није задуживала, а ипак је успела да покрије сва оправдана тражења зајмова својих чланова.

Т р о ш к о в и

Из детаљнога извода трошкова, који је предложен на увид скупштинара, види се да главни део трошкова пада на хонораре персонала, порез (прирез и таксе) те поштанске

трошкове. Укупни трошкови износе Дин. 10.341,17, док они из претходне године Дин. 9.111,85; према томе повишење износи Дин. 1.229,32. Али је њихов проценат спрам бруто добити знатно мањи него претходне године. Процент је 31%, док је претходни био 38%.

Услед приговора на прошлој скупштини, да кореспонденција управе није ажурна појачали смо хонорисање персонала, да би од њега могли тражити жељену ажурност, а из истога су разлога нарасли и поштански трошкови.

До дана ове скупштине није нам разрезан порез за 1933 годину. На име наплате ранијега дуга као и претплате порезе за 1933 те самоуправних приреза, издали смо Дин. 2.237,50. Како очекујемо да ће накнадна пореска плаћања изнети око Дин. 1.500.— молимо скупштину да од овогодишње чисте добити одвоји ту суму у означену сврху.

Као и ранијих година Задруга није плаћала кирију ни за просторије свога седишта ни за пословницу. Исто тако није било никаквога хонорисања чланова управе било у којој форми.

Чиста добит

Од суме чисте добити Дин. 21.045,56 исказане у билансу, треба да се одбије:

1) За трошкове дужне порезе	Дин. 1.500.—
2) Камате резервног фонда	„ 815.—
3) Камате фонда за дом	„ 2.750.—
4) Камата фонда за помагање	„ 225.—
5) Резер. фонду 10% по чл. 17 Правила, пошто се од чисте добити одузму предње суме „	1.576.—
6) Фонду за дом 5%	„ 788.—
7) Фонду за помагање 5%	„ 788.—

Свега Дин. 8.442.—

Остаје од чисте добити на располагање скупштине Дин. 12.603,56, што претставља на суму уплаћених удела 4,3%. Камате могу да добију у смислу Правила само они задругари, који су уплатили све уписане уделе, ако то скупштина нађе за потребно.

У вези свога предлога Правила о фонду за помагање, што ће се код односних тачака дневнога реда образложити, Управни одбор предлаже да се на првих 6 удела камата не даје, а на вишак потпуно уплаћених удела да се одобри 5%

РАЧУНИЗРАВНАБА

Задруге геомстара за штедњу и кредит на дан 31 аецембра 1933 године.

I Актива		II Пасива	
а) Готовина		а) Главница — уплаћени удели	292.141
1) У каси на дан закључка	2.761 24	б) Резервни фонд	18.421
2) Улога код Држ. хипотек. банке	43.104 —	в) Фонд за подизање Геомстара. дома	67.898
3) Код Поштанске штедионице	549 96	г) Фонд за помагање	6.249 24
	46.415 20	д) Уписнина	2.300
б) Менице у депо-у	352.255 —	ђ) Улози	4.178 40
в) Привремене признанице	13.554 —	Чиста добит до 31-XII-1933	21.045 56
	412.224 20		412.224 20

РАЧУНИГУБИТКАИДОБИТКА

на дан 31 аецембра 1933 године

I Расходи		II Приходи	
Трошкови око издржавања Задруге и др.	10.341 17	Камата	31.332 73
Чиста добит до 31-XII-1933 године	21.045 56	Провизија	54
	31.386 73		31.386 73

За књиговодство:

Мил. И. Богдановић, с. р.

Погпретседник Управног одбора

Ник. Милеуснић, с. р.

Чланови Управног одбора:

Претседник Управног одбора:

Д-р Звонимир Краљ,

Јосип Бавра, с. р., **Васо Настјић**, с. р., **А. Поповић**, с. р., **А. Крстић**, с. р., **Б. Анголовић**, с. р.
Надзорни одбор преледао јд овај Рачун **изравнања** и Рачун **Губитка** и **Добитка** Задруге геомстара за штедњу и кредит Земун-Београд, сравнио га са главним и споредним књигама и нашао да је у свему тачно и исправно показан.

Претседник Надзорног одбора: **Буд. Живанчевић**, с. р.

Чланови Надзорног одбора: **Јагер Лука**, к. геом. с. р. **Карол Тигла**, к. геом. с. р. **Индж. Кафка Рудолф**, с. р.

камате. За исплату тих камата потребна је сума од Дин. 1.575. Према томе остаје од чисте добити износ од Дин. 11.028,56. Управни одбор предлаже да се ова сума подели на три једнака дела и књижи у корист фонда за дом, фонда за помагања А) и фонда за помагање Б) тј. свакоме по Дин. 3.676.—

Управни одбор моли главну скупштину да изволи овај извештај примити на знање.

У Београду 11 марта 1934 године.

Потпредседник Управног одбора

Ник. Милеуснић, с. р.

Претседник Управног одбора

Д-р Звонимир Краљ с. р.

Ч л а н о в и :

Васо Настић, с. р., Арсеније Поповић, с. р., Божидар Антоловић, с. р.,
Јосип Вавра, с. р., Добривоје Крстић, с. р.

Dr. Zvon. Kralj

Program međunarodnoga kongresa

За 5 међународни конгрес геометара који ће се држати месеца јуна ове године у Лондону утврђен је следећи програм:

Sreda 18 jula

У 14.30 часова Седница Сталнога Одбора

„ 16.00 „ Главна скупштина међународнога Савеза геометара.

У 22.00 часова Пријем код Кралјевске владе у Lancaster Hause.

Četvrtak 19 jula

У 10.00 часова Свечано отварање конгреса. Учеснике поздравља у име града Лондона Lord Snell of Plumstead претседник окружнога одбора, а у име Енглеске Sir E. Hilton Young министар народнога здравља. Одговарају на поздрав počasni претседник федерације Раупезинску и претседник Bertschmann

Иза тога је предаванје министра Sir E. Hilton Younga и избор часништва конгреса.

Од 12,15—13.00 часова Отварање седница појединих комисија.

Од 14.30—18.30. Разгледања Лондона и околине у четри групе.

U 19.30 čas. Banquet, na koji poziva pretседnik Chartered Surveyors' Institution (englesko Udruženje geometara) članove Stalnoga Odbora i njihove gospode. Iza toga je konceraili poseta pozorišta.

Petak 20 jula

Od 9.00—12.00 Sednica komisija

U 12.00 Izlet u dvorac Windsor i ručak (samo za juniore tj. geometre ispod 31 godine i njihove gospode).

U 12.30 Ručak geometara za premer građevina i njihovih gospođa, koji priređuju kolege iz Chartered Surveyors Institution.

Od 14.00—16.00 Sednice komisija.

Od 14.30—18.30 Razgledanje Londona (samo za dame) i čajanka.

Od 20.30—24.00 Prijem sa igrankom i koncertom Guilhallu po pozivu Lord Mayora (pretsednika Opštine). Večera se servira o ponoći.

Subota 21 jula

Od 9.00—11.00 Sednica komisija.

Od 11.00.—13.00 Plenarna sednica i zaključak kongresa. (Izveštaji pretsednika komisija i rasprave).

Predavanje Rene Dangera, počasnoga potpretsednika Medunarodnoga Saveza geometara.

U 15.00 Garden Party u Hampton Court dvorcu po naročitom odobrenju Nj. V. Kralja Velike Britanije, a po pozivu pretsednika i upravnoga odbora Chartered Surveyors' Institution.

Sastav komisija

Rad kongresa obavlja se u pet komisija. Sem toga imaju juniori jednu potkomisiju, koja zaseda u petak 20 jula.

I. komisija: *Geometar i nepokretna imanja*. Uprava, iskorišćavanje, posedovni i zakupni odnosi, privođenje neplodnih površina kulturi, odvodnjavanje. Jeftini stanovi, procena nepokretnosti, upliv svetske krize na vrednost nepokretnih imanja. Urbanizam,

Pretsednika određuje italijansko, izvestioca belgijsko, sekretara englesko Udruženje.

II. komisija: *Zemljišnokrižni katastar*. Da li se može utvrditi tip međunarodnoga katastra. Unifikacija konvencionainih znakova Upoređenje cena koštanja. Komasacija zemljišta i parcelacija velikih poseda.

Pretsednika određuje francusko, izvestioca jugoslovensko, sekretara englesko Udruženje.

III. komisija: Metode i instrumenti praktičnoga premera.

Državni premer Velike Britanije. Snimanje iz vazduha. Upoređivanje metoda terestičnoga premera. Usavršavanja i novi pronalasci.

Pretsednika određuje švajcarsko, izvestioca holandijsko, sekretara englesko Udruženje.

IV. komisija: Zvanje geometra za premer građevina. Definicija zvanja i njegov delokrug. Postupak za premer i procene građevina, koje su izveli preduzimači Upoređivanje predratnih i posleratnih cena.

Pretsednika određuje englesko, izvestioca francusko, sekretara englesko Udruženje.

V. komisija: Izobrazba i organizacija zvanja. Stanje kod pojedinih naroda, nacionalna udruženja geometara. Sistemi školskoga i tehničkoga obrazovanja geometara. Sadašnja stanja i tendencije. Praktični plan za stručni studij.

Pretsednika određuje poljsko, izvestioca švedsko, sekretara englesko Udruženje.

Pregled stranih časopisa

„Journal des Géometres Experts et Topographes Français“ 1934. Janviere № 159; Février № 160; Mars № 161.

Gotovo u svakoj državi, gde postoji udruženje geometara, izlazi društveni list po kome se može pratiti razvoj profesionalnog života, njegove težnje, pitanja, koja najviše interesuju profesiju i nivo na kome stoji profesionalno znanje u dotičnoj državi.

Francuska je jedna od tih država, gde profesija geometara postoji već odavno, gde se kristalizirale profesionalne navike i tradicije i gde postoje jače profesionalne organizacije, koje budno motre i štite profesionalne interese.

Svega u Francuskoj ima 2.500 geometarskih biroa, u kojima pored vlasnika rade od jednog do pedeset lica pomoćnog osoblja.

Sva su ova lica udružena u sindikate, komore i udruženja: U sindikate i komore kao pravomoćni članovi ulaze samo vlasnici biroa; udruženja su pristupačna i za pomoćno osoblje.

Sve te organizacije ulaze, kao članovi, u Savez francuskih geometara-ekspereta i topografa (Union des Géomètres Experts et Topographes Français).

Od društvenih listova u Francuskoj izlaze sledeći:

1). Bulletin bimestriel de la Société de Topographie de France.

2). Bulletin officiel de l'Union des G. E. F.

Ali najveću popularnost i tiražu ima časopis „Journal des Géomètres Experts et Topographes Français.“

On ne pretstavlja zvanično Savez francuskih geometara, ma da na njegovim stranama imaju odjeka svi događaji profesije, zastupljene su sve postojeće u korporativnom životu struje i podpiru se težnje, koje se ispoljavaju preko zvaničnog Upravnog Organa Saveza.

Taj časopis je privatna svojina, što mu daje mogućnost da zadržava u svima strukama svoju nezavisnu poziciju.

Njegov vlasnik i glavni urednik je poznati u internacionalnim krugovima geometar-urbanista Rene Danžer, inače geometar grada Pariza, gde on ima svoj biro i pored toga je profesor u École Spéciall des travaux publics, gde postoji osek za geodeziju i topografiju. Njegova umešnost, energija i odanost stvorila je iz gotovo nepoznatog u svetu, malog profesionalnog listića, koji je izlazio jedanput mesečno na jednom štampanom tabaku u neukusnoj spremi, jedan ugledan stručni časopis, koji se razvija i poboljšava svake godine i koji se već može upoređivati sa boljim stranim časopisima.

U ovoj 1934 g. časopis je ušao u četrdeset prvu godišnjicu od svog postanka; on je ponovio iz osnova ceo svoj slog; povećao je površinu, zauzetu na svakoj strani slogom i dodao je dve strane, na kojima se štampaju primerci grafičkog rada, planova, natpisa, reljefa i t. d.

Gotovo u svakom broju može se naći po jedan, a ponekad i više članaka o profesionalnim pitanjima, po jedan članak pravne prirode, koji se odnosi na pitanja katastra, vlasništva na nepokretninu, zemljišne knjige i t. d.; po jedan članak, koji tretira neko stručno, geodetsko pitanje o instrumentima, o načinima opservacija i snimanja i t. d; konsultacije o pitanjima, koju pokreće čitaoci; hronika društvenog života i, najzad, pregled sadržaja stručnih časopisa i stručne literature sa člancima bibliografske prirode.

O sadržaju tri sveske, izišle ove godine — januar № 159; februar № 160 i mart № 161, može se kazati sledeće:

Od profesionalnih pitanja bila su dodirnuti nekoliko njih, koja interesuju u ovom momentu profesionalni svet.

Ekonomska kriza pogodila je i geometarski stalež. G. René Danger u članku *Situacija u Francuskoj* u januarskoj svesci prikazuje u koliko su se smanjili geometarski poslovi. Iznosi da su u 1933 g. oglasili, koji predlažu zaposlenje, neverovatno spali i u najživljim mesecima kao što su maj i septembar, ograničili se na dva-tri oglasa sa predlogom službe; ističe da mladi geometri traže zaposlenje van staleža i da čak idu u hotelijere; on potvrđuje statističkim podacima da je u varošima parcelisanje zemljišta sa njim vezano i novo građenje znatno spalo prema 1929 g. ako tu aktivnost za 1929 g. obeležimo sa 100 onda će se ovo u oktobru 1932 g. karakterizirati sledećim ciframa:

za Ameriku Sjedinjenih Država	22,3
za Nemačku	33,5
za Francusku	75,4
za Belgiju	82,6
za Englesku	97

On podvlači da u ovu epohu krize naročito oštro stoji pitanje nelojalne konkurencije od strane državnog činovništva, koje ponekad sa direktnom dozvolom pretpostavljenih, izvršava geometarske radove ne podnoseći pri tome teret državnih taksa i poreze.

On preporučuje svim kolegama da za vreme smanjenih radova, kad svaki ima više slobodnog vremena posveti ga rešavanju pitanja profesionalne organizacije, bolje organizacije rada na terenu i biro'u i spremanju za vreme, kad se budu prilike poboljšale.

Drugo pitanje se pokrenulo u vezi sa pretstojećim kongresom u Londonu, zbog dodira sa engleskim geometrima. U Engleskoj postoji t. zv. „udruženje mladih“, koje radi odvojeno ali pod višom kontrolom „udruženja starijih“. U to udruženje ulaze geometri u početku svoje karijere i ostaju u njemu dokle ne stignu do određenih godina.

U Francuskoj u svima geometarskim udruženjima za punopravne članove važe samo vlasnici geometarskih biro'a; ostalo osoblje, ma koju stručnu spremu ono imalo, u udruženjima, gde je njen ulazak za članove dopušten, ipak zauzima podređeni položaj.

Sada, kad je u Francuskoj uveden stručni ispit i postala je klasa diplomiranih geometara, izbija težnja za osnivanjem zasebnog udruženja „mladih“ a po engleskom obrascu, t. j. sa podređenim položajem prema organizaciji „starijih“, odnosno prema „Savezu francuskih geometara-eksperata i topografa“.

Ovoj temi posvećuje u februarskom broju časopisa svoj članak „Appel aux Jeunes!“ jedan od vođa „mladih“ g. R. Marton.

Pitanje o internacionalnim profesionalnim odnosima tretira u martovskom broju g. René Danger u svom članku: „*La profession et les relations internationales*“.

Interesantno je da taj članak daje sadržaj govora, koji je održao g. Danger na radiu. Udruženje geometara u Normandiji organizovalo je preko tamošnjeg radia jedanput mesečno konferencije za profesionalne geometarske teme.

G. Danger podvlači u svom govoru štetnost mišljenja da samo postojeća nacionalna organizacija geometarske struke pretstavlja najbolju formu i navodi primer kako u početku rata francuske vojne vlasti nisu mogle da se snađu koje stručno osoblje treba mobilisati za njen geografski otek i kako oni nisu znali o postojanju geometara-topografa zaposlenih na radu oko plana grada Pariza.

Iskustvo kongresa internacionalne federacije geometara u Parizu 1926 i u Cirihu 1930 pokazalo je svu važnost ličnog dodira između stručnjaka iz raznih država i u koliko je izmena pogleda po pojedinim pitanjima uticala na rešavanje istih u Francuskoj i Italiji.

Iz članaka, posvećenih pitanjima pravne prirode, treba zabeležiti raspravu g. Dangera u januarском broju o građanskoj odgovornosti geometara (*La responsabilité civile du Géomètre*) za njegov stručni rad. To pitanje tangira najviše privatne geometre.

Tu odgovornost pisac deli na odgovornost krivičnu, odgovornost za postupak i, najzad, odgovornost za prekršaj ugovora. Svoj članak on posvećuje raspravi za dve zadnje vrste odgovornosti i veoma veštom analizom utvrđuje slučajeve i granicu tih odgovornosti.

G. Duraffourd u februarskom broju časopisa raspravlja veoma važno praktično pitanje o tome, na koji se način može, u slučaju komasacije, izvršavati prenos hipoteke sa starih grunтовoih parcela na nove, koje se stvaraju u procesu komasacije.

G. F. Danger u članku „*La preuve de la Propriété en matière immobilière*“ analizira rešenje kasacije po jednom sporu o

vlasništvu, iz koga se vidi da francuski sudovi gledaju na stručnu ekspertizu, kao na pomoćno sretstvo u pravnoj raspravi i u iznalaženju istine, koje ne može vezati sudiju u njegovom definitivnom rešenju; da čak dokumenti na vlasništvo nepokretninom, ako su oni u protivorečnosti jedan sa drugim, ne mogu vezati slobodnu odluku sudije.

G. Pauli daje interesantne podatke o zemljišnim knjigama u Elzas-Lorenu, njihovoj istoriji i savremenom stanju u članku „Livre Foncier en Alsas-Lorraine“, pisan u januarском broju časopisa.

Od stručnih rasprava u navedenim brojevima časopisa ima ih tri.

U januarskom *G. Leon Sopotsko* daje teoriju pomeranja limbusa teodolita za vreme uglovnih opažanja i njegovog uticaja na rezultate merenja. U vezi sa povećanjem, tačnosti uglovnih merenja, koja sada dostiže desetih i stotinih delova sekunde, sistematsko pomeranje limbusa može se osećati u rezultatima čitanja na limbusu. Za to pitanje o eliminisanju tog sistematskog odstupanja iz rezultata opažanja postaje aktuelnim, naročito u vezi sa sistemom cilindrične osovine, koju je uveo u svoje najmodernije teodolite konstruktor Vild.

G. Zyzykine u februarском broju daje teoriju izjednačenja poligonskih vlakova po strogom načinu najmanjih kvadrata i to u dva slučaja, — 1) kad postoje u vlakom neka naknadna merenja uglova i 2) kad su merenja svedena samo na neophodnu meru. Pošto pisac ne daje konkretni primer na primenu njegovih formula nije moguće doći do zaključka u koliko je njegov način praktični izvodljiv.

U martovskom broju *M. Chapelet* raspravlja o odstupanjima, koje daje način *Lefort'*-ov trasiranja putnih okuka sa promenljivom krivinom i navodi nekoliko primera za primenu tog načina.

Veoma interesantan opis reprodukcije planova za Strasburg, sa njegovom istorijom i savremenim načinom daje *A. Schnepf* u februarском broju časopisa.

U informativnom delu ovih brojeva časopisa nalazimo podatke o pripremama za Londonski kongres internacionalne federacije, kao i mnogobrojne zapisnike godišnjih skupština pojedinih udruženja Geometara u Francuskoj.

U pregledu stručnih časopisa daje se samo naziv članaka, pojedinih njihovih brojeva. U obzir se uzimaju oko 15 stranih i oko 10 francuskih časopisa.

Informacija društvenog života obuhvata saopštenja o napredovanju u službi pojedinih geometara; o slučajevima njihovog privatnog života — o ženidbi, smrti, bolesti; o zakonodavstvu, koje tangira oblast geometarske delatnosti; o pojedinim interesantnijim pojavama za geometra u inostranstvu i t. d.

Ipak, informacija društvenog života nije sistematski vođena i nosi slučajni karakter.

Из секције „Београд“

Управа секције „Београд“ одржала је своју ширу седницу 9 априла 1934 г. на којој су у циљу боље организације секције донете следеће одлуке :

1) Да у оним среским секцијама, које се растурају ове године, престану од 1 маја да функционишу и тамошњи одељци и да сву архиву, благајну и т. д. предаду управама одељака оних срезова у које су упућени чланови управе на рад.

2) Да се у току месеца маја поново конституишу сви одељци и изаберу нову управу, с тим да на конференцији буде присутно $\frac{2}{3}$ чланова тога среза. У случају мањег броја присутних да се одржи конференција са избором истог дана са онолико, колико их буде присутно.

3) Ново образовани одељци послаће Управи секције „Београд“ списак чланова управе и свих чланова у срезу као и списак оних, који се још нису уписали.

У списку мора бити означено тачно за сваког члана колико је уплатио чланарине а колико је дужан.

4) Наплату месечног улога врши ће при свакој исплати месечних припадљности колеге — чланови шефови среских секција и тс :

за срез „Лозница“	г. Десимир Савић
„ „ „Крупањ“	г. Мориц Леви
„ „ „Љубовију“	г. Бранко Ждерић
„ „ „Бајицу Башту“	г. Милан Штер
„ „ „Косјерићи“	г. Димитрије Лишка
„ „ „Ужице“	г. Алојз Подпечан
„ „ „Чајетину“	г. Албин Келбл
„ „ „Ариље“	г. Мирко Кожуљ
„ „ „Пожегу“	г. Петар Барбалић

за срез „Гучу“ г. Мехмед Алија Пашић
 „ „ „Ивањицу“ г. Иван Фалатов
 „ „ „Прилеп“ г. Фрањо Рудл
 „ „ „Охрид“ г. Петар Мишевић
 „ „ „Тетова“ г. Мехмед Бисић
 За општину београдску . г. Божидар Антоловић
 За Одељење и чланове из Београда г-ца Нада Чабак.

5) Ови повериоци обавестиће одељак о скупљању улога а новац заједно са списком послаће благјнику секције г-ци Нади Чабак преко чекова и то сваког месеца.

6) Управа секције „Београд“ овим ојомиње све оне чланове, који нису измирили своје дужне чланарине, да што изврше најдаље до 1 августа, јер ће их управа у проишном брисајши из чланства удружења у смислу правила.

7) Управе одељака ће настојати да ниједан геометар у њиховом срезу не остане неуписан у удружење о чему ће редовно обавештавати управу секције.

8) Одељак ће водити рачуна да сваки члан добија „Гласник“ и да сваки члан буде снабдевен чланском картом.

За секретара
 Панић Божидар

Претседник
 Ing. Алек. Костић

Из Уредништва

Одлуком конгреса и Главне управе уредништво часописа предузео је г. Ing. Александар Костић, претс. секције „Београд“. На конгресу у Сплиту изабран је редакциони одбор, који заједно са уредником има да предузме даљу бригу о уређивању и излажењу Гласника.

С тога би било неопходно, да чланови редакционог одбора као и остали пријатељи струке и чланови удружења доставе своје мишљење уреднику на који начин треба организовати и уређивати часопис, да би се подигао на онај ниво, који би одговарао развиту струке и геодетско-геометарске праксе код нас.

Садањи уредник је мишљења да би организација око излажења часописа требала да буде следећа :

Ради што боље организације треба цео рад око излажења часописа поделити на: 1) уредништво и 2) администрација записа.

1) *Уредништво*, које сачињава уредник са члановима редакционог одбора и које стоји у непосредној вези са Главном управом удружења имало би за задатак да води бригу о уређивању часописа и по садржини и по техничкој обради, да стоји у вези са страним часописима и да прикупи што већи број сарадника.

Сам часопис по садржини треба поделити на: *ошћи део* у коме би се третирао питања професионалне природе, која директно интересују геомтарски сталез и у државној и приватној пракси; разни прикази законских и правничких пројеката и т. д. као и прикази о стању и животу геометара у другим земљама и т. д. и т. д.

Стручни део у коме би се излагали чланци који третирају чис о стручно-научна и практична питања из геодезије, културтехнике, камасације, земљишних књига, примене геодезије у осталим техничким гранама, исте стручних радова код нас и т. д.

У овом делу требало би на крају интересантнијих чланака (нарочито, који говоре о извођењу радова код нас) дати кратак извод њихове садржине на неком страном језику, како би се могли разумети и у иностранству.

Уредник је мишљења да у овом делу не би требало божати и од превода из страних часописа неких нарочито важних чланака.

Преглед страних часописа и лијературе у коме би се увек приказали у најкраћем изводу чланци страних и домаћих часописа као и прикази или критике стране и домаће стручне литературе као посебни чланци.

Рубрика резервисана за Гл. управу и секције у коме би се штампали у изводу кратки извештај са седница, конференција, предавања и т. д. што би достављале уредништву поједине управе и одељци и најзад рубрику за *дневне и разне вести*, некрологе и т. д.

2) *Администрација* часописа, која сада не постоји, него је уредник имао и ту дужност да пакује и експозује часопис, да се брине о огласима, о штампарији, о исплати и т. д. — требало би да се једном одлуком Гл. управе образује. Њу треба да одржава неки члан Гл. управе или неко друго пла-

ћено лице, које би било непосредно подређено уредништву са задатком: да води рачуна и скупља огласе, да благовременно набавља новац за исплату часописа, да врши експелацију и сву потребну администрацију и т. д.

Примедба. Овај број излази са закашњењем, јер је извршена доцкан примо-предаја уредништва и са оним материјалом, које је уредништво за неколико дана могло скупити.

Поред тога тренутно нема ни новаца за исплату, већ ће се морати извршити позајмица.

Одговори

на поздравне депеше са конгреса у Сплиту.

Одговор Њ. В. Краља,

Поштовани господине,

По налогу Његовог Величанства Краља част ми је изјавити Вам захвалност на изразима оданости, поднесеним приликом годишње скупштине чланова Удружења геометара и геодета у Сплиту.

Министар Двора,
Милан Аншић

Одговор Господина помоћника Министра финансија г. Ст. Недељковића.

Главној Управи Удружења Геометара
и Геодета

Београд.

Захваљујући најтоплије на поздраву

са Главне годишње скупштине Удружења молим Вас да испред читавог чланства примите најискреније признање за досадањи успешни рад геометарског staleжа у уверењу, да ће сво чланство и у будућем раду знати ценивати вредност своје струке, те да ће увек имати пред очима како напредак и углед саме струке, тако и интересе миле наше Отаџбине.

Желећи Вам много успеха у будућем раду молим Вас да примите моје најискреније поздраве.

Помоћник
Министра финансија
Ing. Ст. Недељковић

В Е С Т И

Предлог закона о комасацији. Како је познато до сада немамо закон о комасацији пољопривредних имања, који би важио за целу државну територију. По сазнању — из новинских вести — израђен је у Министарству Пољопривреде предлог таквога закона. У комисији, која је израдила предлог, суделовали су сем правника још и један културно-технички инжињер и један бивши професор математике. Главна управа

инжињерских комора поднела је претставку, где тражи да се у комисију одреде два члана из њезиних редова. Исто тако је Одељење катастра и државних добара замерило, што код израде законскога предлога није суделовао ниједан стручњак катастра. И ми с наше стране, пошто је извођење комасације земљишта у две трећине геодетски посао, жалимо што код тога није имао речи ниједан геометар ни геодета.

О самој основи сазнајемо да у главном садржи модернизоване одредбе закона из 1902 године са проширењем надлежности комасационих власти и на мелиорационе радове. У стручним редовима очекивало се да ће нови закон обухватити и ниже радове уређења поседи, јер је комасација крајње средство, а то би било уређење путова и сервитута, консолидација и сл. Нису узети у обзир нарочити случајеви, кад су културе измешане, код усамљених газдинства, како је н. пр. случај у Србији и т. д. Главна управа нашега Удружења расправљаће о томе на првој седници и преузети потребне мере код надлежних.

Одличан гост. У Београду је боравио неких 14 дана г. Рене Данже, уредник францускога стручнога листа „Journal des géometres experts français“ из Париза у циљу упознавања наших стручних прилика. Од своје 24 године у струци (1896) ступио је у синдикат француских геометара 1900 г. Сарадник листа постао је 1910, а уредник и власник 1918. Често је био претседник и потпретседник француске уније геометара а ни једна се акција не предузима без његовог мишљења, ниједан скуп није без њега. Професор је геодезије и урбанизма у школи јавних радова. Практично делује преко своје приватне канцеларије и као експерт за државна добра. Оснивач и почасни потпредседник Међународнога Савеза Геометара, он је покретач и душа свих међународних састанака.

У Београду посетио је почаснога претседника нашега Удружења г. Бенерала Стеву Бошковића и разгледао радове Војног географског института. У име Главне Управе поздравлио га је њезин секретар г. Дамитрије Милачић. Гост је био на честим и срдчним састанцима са инж. А. Костићем, претседником Београдске секције и уредником нашега листа. Са заступником начелника Одељења катастра и државних добара г. Др. Краљем и проф. г. Сопоцким посетио је неколико секције за нови премер и катастарске управе. Пошто је пре десет година боравио у Београду, констатовао је велики на-

пједак у резултатима радова на катастарском премеру и у геодетској струци, о чему је изразио пуно признање. Како је његов часопис најчитанији лист наше струке, биће описом његовога боравка међу нама упознати стручни кругови у свим европским земљама са нашим катастарским радовима.

Постављени за чиновничке приправнике.

Миљинковић Гојко, Рубинић Стеван, Црнобрња Радивоје, Буфон Јанко, Оставек Алојзије, Поповић Ђорђе, Салмић Лудвиг, Пантић Јован, Наумов Михајло, Лазарко Борис, Козомарић Богољуб, Саздовић Темељко, Посавец Мијо, Косорић Срдан, Драговић Симо, Турковић Фрањо, Алагић Адем, Јакхиел Карло, Ибрахимбеговић Ширбег, Првуловић Боривоје, Бањац Славко, Зеленхасић Фахрудин.

Постављени за вршиоца дужности шефа кат. управе.

Марић Јован кат. пом. геометар у Вел. Орашју.

Јевић Илија кат. пом. геометар у Лазаревцу.

Петровић Радмило кат. пом. геометар у Гор Милановцу.

Пензионисани

Крушњак Иван виши кат. геометар VI. полгрупе.

Унапређени

У одељењу кат. и држ. добара: Ример Марко в. кат. геометар за в. кат. инспектора V. пол. групе.

У Финансијској Дирекцији Загреб: Шобат Милан, Трајбар Игнац и Берић Милан в. кат. геометри за в. кат. инспекторе V. положајне групе.

Хириц Драгомир, Зубер Адолф и Ђуроци Мијо кат. геометри за в. кат. геометре VI. пол. групе.

Већ Нинко кат. геометар за кат. геометра VII. пол. групе.

У Финансијској Дирекцији Сплит: Глигоровић Митар в. кат. геометар за в. кат. инспектора V. пол. групе

Витановић Славољуб, Палчић Јурај, Буј Љубидраг и Јеричевић Антон кат. геометри за кат. геометре VII. пол. групе.

У Финансијској Дирекцији Сарајево: Гелбхауса Нинко кат. геометар за в. кат. геометра VI. пол. групе.

Хоџић Ејуб пом. кат. геометар за кат. геометра VIII. пол. групе.

Премештени.

Џинић Мурадиф кат. пом. геометар из Миенице у кат. управу Мркоњићград.

Мештровић Данило кат. пом. геометар Одељења у кат. управу Бенковац.

Крушевац Бранко кат. пом. геометар из Крупња у кат. управу у Љубиње.

Живковић Славко кат. пом. геометар из Мионице у кат. управу у Зворник.

Инг. Бешенић Јосип чин. припр. Одељења у кат. управу у Зеницу.

Миљић Бранко кат. пом. геометар из Крупња у кат. управу у Власеницу.

Постављени за катаст. помоћ геометре IX положајне групе.

Аџић Божић, Бешлагин Самих, Јанковић Сава, Драгићевић Бранко, Јовановић Мирослава и Станковић Косара чиновн. Одељења катастра и државних добара.